І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь ...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 222. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 5-го ГРУДНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 5, 1967 No. 222. VOL. LXXIV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 4 грудня, 1967

В АМЕРИЦІ

АВТОМОБІЛЬН РОБІТНИКИ ВІДКЛАДАЮТЬ початок страйку аж після 1-го січня, хоч переговори мають закінчитися 14-го грудня. Автомобільні робітники ведуть переговори про новий контракт праці з Корпорацією Дженерал Моторс. Коли б страйк зачався вже 15-го грудня, то означало б, що 400,000 робітників були б без праці саме перед Різдвяними святами. „Ми не бажаємо цього", сказав голова спілки Об'єднаних Автомобільних Робітників Волтер Рутер, і зарядив, щоб страйк почався аж в 1968-му році, якщо не дійде до порозуміння до 14-го грудня.

КАНАДІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ФІНАНСІВ Мітчелл Шарп зарядив збільшити на 5 відсотків особисті прибуткові податки вже від 1-го січня 1968-го року, а збільшення на 10 відсотків податку від алькогольних напоїв і від тютюну обов'язує від зараз. Збільшення прибуткових податків відноситься тільки до тих платників податку, які платять більше як 100 дол. податку річно. Збільшений податок на 5 відсотків відноситься до суми тепер плаченого податку, а не до заробленої суми. Згідно з канадійською парляментарною системою міністер фінансів може сам збільшити податок, а пізніше це рішення вирішує Парлямент.

СТОЛИЦЯ ВАШИНГТОН ДІСТАЛА нового шефа поліції, який має старатися зменшити число злочинів. Посадник Вашингтону негр Волтер Е. Вашингтон найменував на директора публічної безпеки Патрика В. Морфі, колишнього заступника головного інспектора поліції в Ню Йорку. Морфі специяліст від зв'язків із громадянством. Він білий, але як ліберал прихильно відноситься до чорного населення. В столиці дві треті населення — це негри; 80 відсотків заарештованих злочинців — негри; негри — це також жертви злочинів. Громадянство має допомогти поліції поборювати злочини в столиці.

НЮЙОРКСЬКИЙ ГУБЕРНАТОР РОКЕФЕЛЛЕР заявив на пресовій конференції у Вашингтоні, що найбільші можливості здобути республ. номінацію на кандидата на президента в 1968-му році має мишиґенський губернатор Джордж Ромні. На думку Рокефеллера деякі з тих делеґатів, що тепер підтримують колишнього віце-президента Ніксона, на конвенції будуть голосувати за каліфорнійського губернатора Ріґена. Рокефеллер твердить, що сенатор демократ із Міннесоти Юджін МекКарті спричинив рух між демократами, де про президентуру мріють ще колишній губернатор Алабами Джордж Воллес і нюйоркський сенатор Роберт Ф. Кеннеді. Рокефеллер повторив заяву, що він на буде кандидувати.

ОПИТУВАННЯ ВИЯВЛЯЮТЬ, що американці тепер менше цікавляться космічною програмою, як 4 роки тому. Вислідж нових опитувань вписав до Конґресового Рекорду конґресмен Олін Тіґ із Тексасу. Опитувані думають, що на першому місці треба тепер очистити воду (83 відсотки), очистити повітря (82 відсотки), перевишколити робітників до фахової праці (68 відсотків), здійснити програму „гарної Америки" (51 відсоток), вести боротьбу проти вбогости (45 відстків) і тільки 26 відсотків є за те, щоб здійснювати космічну програму. Цього року Конґрес признав на космічну програму менше, як минулого року.

У СВІТІ

РАДА БЕЗПЕКИ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ЗАПРОСИТЬ РЕЧНИКА В'ЄТКОНҐУ, цебто комуністичного революційного підпілля в Південному В'єтнамі, якщо вона дебатуватиме взагалі над справою В'єтнамської війни. Сподіваються, що це станеться, бо внаслідку прийняття Сенатом відповідної резолюції — ЗДА зажадають скликання для справи В'єтнаму Ради Безпеки ОН. Тим часом у Південному В'єтнамі місцева державна поліція арештувала представника комуністичного Національного Фронту Визволення (В'єтконґу), що його неначе би конспіраційно запросила для розмови американська амбасада. Таке повідомила Ассосієйтед Пресс і ця справа виявилась в парляменті у Сайґоні. Амбасада ЗДА формально заперечила цьому.

СХІДНЬО - НІМЕЦЬКИЙ ДИКТАТОР ВАЛЬТЕР УЛЬБРІХТ ЗАПОВІВ зміну конституції, яка до цього часу існувала в тій сателітній „державі", найбільш залежній від Москви. Дотеперішня конституція все ще на папері визнавала принцип тайних і безпосередніх виборів і т. п. демократичні атрибути, в практиці ніколи не здійснювані. Тепер мають достосувати конституцію до дійсної однопартійної диктатури в тій „соціялістичній" країні.

НАД ЗАТОКОЮ СУЕЗУ, В ПІВДЕННІЙ ЧАСТИНІ СУЕЗЬКОГО КАНАЛУ, ЄГИПТЯНИ ЗБИЛИ артилерійським вогнем три ізраїльські літаки — твердить єгипетське повідомлення. Ізраїль признав тільки втрату одного літака. Пільоти збитих літаків буцім-то вискочили парашутами і впали в затоку: ізраїльські розшуки не дали позитивного висліду. Це перший такий зудар від 22-го листопада, коли-то резолюція Ради Безпеки ОН закликала Ізраїль і арабські країни до „поміркованости" та строгого збереження постанов воєнного перемир'я.

СИН СТАЛІНА ЯКІВ ЗГИНУВ ВЕСНОЮ 1945 Р., як італійський партизан проти німецької окупації. Він втік був з німецького полону і перезвав себе на Джорджіо Монтіверазосчівілі та вбив сам себе ручною гранатою, коли той партизанський загін був оточений німцями. Він скривався в одної італійки та мав з нею сина, який тепер скінчив вже службу в італійській армії. Такі ревеляції проголосила тепер вся італійська преса.

ПІСЛЯ ДЕВАЛЬВАЦІЇ АНГЛІЙСЬКОГО ФУНТА ЙОГО ВЛАСНИКИ МАСОВО ПЕРЕМІНЮВАЛИ його у Франції, Швайцарії й інших країнах Західньої Европи на золото та місцеві валюти. Ця втеча від фунта допомогла Франції збільшити свій запас золота і чужинних твердих валют до суми 6,018,000.000 дол.

У КОПЕНГАГЕНІ В ДАНІЇ ВІДБУЛАСЬ КОМЕДІЯ „СУДУ" над Америкою за „воєнні злочини", доконані нею у В'єтнамі. „Трибунал", який сам себе покликав для цієї місії, становили французький філософ Жан Поль Сартр, югославський історик Владимір Дедієр і французький професор Льорен Шварц — всі три комуністи або комуністичні попутчачі. За свідків служили делеґації комуністичних Північного В'єтнаму і т. зв. Фронту Національного Визволення з Південного В'єтнаму. Америку „засуджено", як „воєнного злочинця", за народовбивство, вживання недозволеної зброї і т. п. Водночас „засуджено" Японію, Таї (Сіям) і Філіппіни, як помічників Америки. Цей „суд" відбувся з ініціятиви англійського старечого філософа Бертранда Рассела.

ВІДБУЛОСЯ ВЕЛИЧАВЕ І МАСОВЕ СВЯТКУВАННЯ 25-РІЧЧЯ ЄПИСКОПСЬКИХ СВЯЧЕНЬ МИТРОПОЛИТА КИР АМВРОЗІЯ

Філядельфія. — Минулої неділі, 3-го грудня, тут відбулися врочисті та величаві святкування з нагоди 25-річчя єпископських свячень ВПреосв. Кир Амврозія Сенишина, Митрополита Українців Католиків у ЗДА. У торжественній Архиєрейській Св. Літургії, яку відправив Ювілят в сослуженні Єпископа Стемфорду Преосв. Йосифа Шмондюка та Єпископа Шикаґа Преосв. Ярослава Габра і в присутности 28 Владик та численного духовенства, взяло участь дві з половиною тисячі вірних, а в ювілейному бенкеті, який відбувся опісля в готелі Шератон, понад 1,000 осіб з усіх кінців Америки, між ними чолові репрезентанти багатьох наших центральних установ, що становили також Крайовий Ювілейний Комітет з проф. д-ром Левом Добрянським, президентом УККА, у проводі.

ВПреос. Амврозій Сенишин

Архиєрейська Св. Літургія

Соборна Архиєрейська Св. Літургія була відправлена о год. 12-ій вполудне в новозбудованому Ювілятом величньому катедральному храмі Непорочного Зачаття. Президіючим був Апостольський Делеґат до ЗДА, Архиєпископ Люїджі Раймонді. Співав катедральний хор під диригентурою Йосипа Лупаня. Літургія була відправлена при повному і найбільш окрупулятному збереженні всіх українських церковних традицій і тривала точно три години без 15 хвилин. Були дві проповіді. Кардинал Джан Кроль, проповідуючи англійською мовою, звернув увагу на кризу в Католицькій Церкві в Америці, яка виникла внаслідок фальшивого розуміння та невірної інтерпретації постанов Другого Ватиканського Собору. Є багато таких, які в цих постановах добачують, або їх використовують для послаблення влади і повновластей Єпископів, що не відповідає ані духові, ані постановам Собору, бо єпископ був і залишається намісником Христа в своїй дієцезії та для повірених йому вірних. Преосв. Ніл Саварин, Єпископ Едмонтону, у своїй проповіді українською мовою красномовно з'ясував оряд єпископських свячень. На закінчення Св. Літургії Ювілят Митрополит Амврозій, заінтонував многоліттє для Папи Павла VI і Верховного Архиєпископа Української Католицької Церкви Блаженнішого Кир Йосифа Сліпого і для присутнього на Богослуженні Кардинала Кроля, а інші інтонували таке ж многоліттє для Ювілята та інших.

Несподіваний соліст на Ювілейному Бенкеті

Під час Ювілейного Бенкету, що відбувся о год. 3-ій пополудні в балевій залі готелю Шератон, усіх до глибини зворушив несподіваний соліст — Архиєпископ Гавриїл Букатко з Югославії. Преосв. Йосиф Шмондюк, представляючи ВПреосв. Г. Букатка та прохаючи його до слова, завважив, що Владика не тільки вміє добре промовляти, але й міг би заспівати „Родимий краю". Владика Букатко у відповідь сказав, щоб не думали собі, що „Родимий краю" є одинокою піснею, яку він знає, заспівав насамперед могутнім і прекрасним голосом „Рушничок", а опісля ще й „Родимий краю". Одушевленим оплескам не було кінця.

Бенкет започатковано співом українського і американського національних гимнів, що їх заінтонував хор і співали всі присутні. Опісля голова Крайового Ювілейного Комітету проф. д-р Лев Добрянський прохав до проведення молитви присутнього Кардинала Кроля, що сидів поруч Ювілята, за яким стіна була удекорована його митрополичим гербом. Ювілят, Митрополит Амврозій, підніс тоаст на честь Папи Павла, в імені якого промовляв опісля, передаючи для Ювілята Апостольське Благословення, Апостольський Делеґат Впреосв. Раймонді. Д-р Еміль Гарасим, голова Ділового Ювілейного Комітету, представив майстра церемонії на бенкеті, Преосв. Йосипа Шмондюка. Українською мовою промовляв голова Наукової Ради НТШ проф. д-р Роман Смаль-Стоцький. Коротке слово привітання англійською й українською мовою виголосив Преосв. Коціско, Єпископ карпатських русинів з осідком у Пассейку. Веч. о. Ярослав Данильчук передав Ювілятові Дар Любови, і вкінці Ювілят виголосив слово подяки. Закінчив бенкет молитвою Преосв. Ярослав Габро, Єпископ Шикаґа. Співав чоловічий хор „Прометей" під диригентурою інж. Романа Степаняка.

Ачесон проти переговорів з комуністами

Вашингтон, — Колишній державний секретар за президента Трумана Дін Ачесон піддав під сумнів можливість закінчення війни у В'єтнамі внаслідку мирових переговорів з комуністами та висловився взагалі проти будь-яких таких переговорів. „В усьому досвіді, що я його мав з комуністами, переговори з ними ніколи не доводили до порозуміння" — заявив колишній державний секретар. Він звернув увагу, що в Кореї, Берліні, Греції, Туреччині — всюди, де комуністи виявили були свою агресивність, спокій настав не внаслідку переговорів з ними, а тому, що комуністи переконалися у безвиглядності своїх агресивних цілей і просто припинили свої дії. Те саме він передбачує для В'єтнаму. Ачесон жалівся, що „забагато людей в Америці мають цілком фальшиве уявлення про переговори" — бо, казав він — ми розуміємо що інше під переговорами, а що інше комуністи. Комуністи ніколи не переговорюють, щоб осягнути злагоду, тільки щоб у переговорах обманути другу сторону та здобути собі ті користі, що їх не можна було здобути збройно. Дін Ачесон заявив свою повну підтримку політиці президента Джансона і державного секретаря Діна Раска щодо В'єтнаму та поручав тільки, щоб меншу увагу звертати на опонентів тієї політики, а більше — на осягнення позитивної цілі у В'єтнамі.

В Ню Йорку помер Кардинал Френсіс Спеллман

Ню Йорк. — Тут у віці 78-ох років помер Кардинал Френсіс Спеллман в суботу 2-го грудня. Попереднього дня ввечорі він був присутнім на добродійному бенкеті в готелі Волдорф-Асторія, де коротко промовляв і в приватній розмові заявив, що плянує під час Різдвяних Свят відвідати американські збройні сили у В'єтнамі, як це він робив в попередніх роках бувши Головним Єпископом капеляном американських збройних сил. На адміністратора двомілільйонової Нюйоркської Архиєпархії вибраний 62-річний найближчий співробітник покійного Кардинала ВПреосв. Архиєпископ Джан Дж. Мегаср. Нового нюйорського Архиєпископа найменує Папа Павло VI. Це може статися за кілька місяців. Сподіваються, що наступник Кардинала Спеллмана також дістане кардинальський капелюх, але це зможе статися аж на найближчій консисторії кардиналів. Смерть Кардинала Спеллмана спричинила глибокий смуток в цілому світі. Папа Павло VI молився за душу Покійного і в неділю відправив заупокійну Службу Божу. Президент Джансон назвав його „добрим і блискучим слугою нашого світу", праця якого „збагачувала й освічувала нас всіх". Президент в окремім зверненні сказав, що „цей князь Церкви жив і помер як смирний священик". Співчуття Нюйоркській Архидієцезії і Папі висловив генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант. Губернатор Рокефеллер зарядив спустити прапори до половини машту на всіх публічних будинках в цілому стейті. Подібне зарядження щодо міських будинків видав посадник Ню Йорку Джан Ліндсей. Від неділі тіло покійного лежить в Катедрі св. Патрика аж до четверга 7-го грудня, коли відбудеться похорон. На похороні будуть присутні всі сім американських кардиналів. Від 14-го до 22-го листопада Кардинал Спеллман перебував основні лікарські тести у Клівлендській клініці, де був під прибраним ім'ям. Там ствердили, що він вповні здоровий. В суботу вранці 2-го грудня він почувався недобре, і його відвезли до шпиталю о год. 10-ій перед пол. а годину і 45 мінут пізніше він помер. Між можливими кардиналами на становище Архиєпископа Ню Йорку називають відомого Єпископа, колись в Ню Йорку, а тепер в Рочестері, Н. И., Фултона Дж. Шіна. Вже в неділю ввечері тисячі осіб віддали останню прислугу Покійному, перейшовши попри катафальок в головній наві Катедри св. Патрика, на якому лежить трумна Покійного.

Св. п. Кардинал Френсіс Спеллман

Офіційно проголошено згоду у справі Кіпру

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант дістав повідомлення від прем'єрів Греції й Туреччини та кіпрського президента Макаріоса про мирне полагодження конфлікту у справі Кіпру, який ще 10 днів тому погрожував вибухом війни у східній частині Середземного моря. Напередодні вислання листів до У Танта—міністри закордонних справ Греції й Туреччини проголосили заяви у справі взаємного порозуміння. Воно передбачує відкликання з Кіпру грецьких і турецьких військ, за винятком 950 грецьких і 650 турецьких вояків, передбачених договором з 1960 року. Водночас будуть відкликані всі „інші військові приготування", себто обопільні мобілізаційні розпорядження, зроблені у часі приготувань обох сторін до війни. Зате кіпрський президент Макаріос обмежився тільки до ствердження, що американський мировий посередник Сайрус Венс зробив „конструктивні" пропозиції, на які він відповість за дальших 24 години. Макаріос спротивився тій точці грецько-турецької домови, яка говорить про конечність розв'язання кіпрсько-грецької „національної гвардії", зреорганізування кіпрської поліції та збільшення міжнародного війська Об'єднаних Націй на Кіпрі. Макаріос узалежнює збільшення міжнародного війська на Кіпрі, яке тепер нараховує 4 500 вояків, від повної демілітаризації і невтралізації Кіпру. Для цієї справи він пропонує скликати Раду Безпеки ОН, але Америка, Британія і Канада, які зробили найбільше зусиль для мирного полагодження конфлікту, є проти засідання Ради Безпеки ОН в цій справі, бо воно могло б тільки наново розбурхати пристрасті.

У В'єтнамі відбито нові атаки комуністів з їх великими втратами

Сайгон. — Комуністичні повстанці у Південному В'єтнамі, підтримувані регулярними північно - в'єтнамськими військовими з'єднаннями, обстрілювали в минулу неділю 3-го грудня ц.р. мінометами головну квартиру південно - в'єтнамської армії в Біньсон, за 12 миль на північ від міста Кванґай і за 350 миль на північний схід від Сайгону. Після тієї підготови коло 600 ворожих вояків заатакували укріплені позиції довкола тієї головної квартири. Битва тривала від 1.30 до 5 год. попол., коли-то наспіла допомога південним в'єтнамцям і ворог втік, залишивши 35 своїх вбитих вояків. Між жертвами серед оборонців були й один американський та один південно - в'єтнамський дорадники. Також біля містечка Будоп недалеко кордону Камбоджи ворог обстріляв мінометами табір одної американської сотні. Два американці згинули й 40 було ранених. Ворог обстрілював теж летовище на південь від Будоп. Сім американців згинули в сутичці за 52 миль на північ від Сайгону. Південно-в'єтнамський президент Нгуєн Ван Тіє загрозив сусідній Камбоджі, що південно-в'єтнамська армія вмаршує до Камбоджи, якщо та країна дозволятиме надалі комуністичним партизанам з Південного В'єтнаму та регулярному північно - в'єтнамському війську використовувати територію Камбоджи, як „безпечне сховище" для себе і випадні бази для своїх воєнних операцій.

ЗАВЕРШУЄТЬСЯ КОНСОЛІДАЦІЯ В УККА

ЕКЗЕКУТИВА УККА ПРИЙНЯЛА ЗВІТ ПРО СКВУ, ВИСЛУХАЛА ІНФОРМАЦІЙ ПРО КАТЕДРУ УКРАЇНОЗНАВСТВА, ЗАЙНЯЛА СТАНОВИЩЕ ДО ЗГОЛОШЕНИХ КОМІТЕТОМ ГРОМАДСЬКОЇ ЄДНОСТИ КАНДИДАТІВ НА ЧЛЕНІВ ЕКЗЕКУТИВИ.

Ню Йорк. — Місячні наради Екзекутиви Українського Конґресового Комітету, що відбулися минулої п'ятниці, 1-го грудня, та були першими після недавнього Світового Конґресу Вільних Українців, були — можна б сказати — цілком „в дусі СКВУ": повної консолідації українських громадських сил і ресурсів для видатнішої допомоги українському народові в його змаганнях до волі і незалежности. Наради відкрив і ними проводив екзекутивний заступник президента Йосип Лисогір, протокол із попередніх нарад відчитав секретар Ігнат Білинський. На початку нарад п. Й. Лисогір привітав двох членів Екзекутиви: проф. д-ра Богдана Ґнатюка та інж. А. Ґудзовського, які були обрані на членів Екзекутиви останнім Конґресом, але не брали в нарадах участи з уваги на внутрішню опозицію, що оформилася в Комітет Громадської Єдности.

Катедра українознавства може бути здійснена в наступному році

Після формальностей, першою на порядку нарад була справа Катедри Українознавства, про яку інформували Екзекутиву УККА запрошені на наради голова Наукової Ради Катедри професор д-р Омелян Пріцак та президент Фонду Катедри мґр. Степан Хемич. Проф. О. Пріцак в імені Фонду і Ради перевірив ряд можливостей відкриття такої Катедри при одному з передових американських університетів та конкретно з'ясував можливості створення такої Катедри при Гарвардському, Міннесотському та інших університетах. Виявляється, що контракт про створення такої Катедри можна б заключити вже в наступному році, в 50-річчя проголошення повної незалежности Української Народної Республіки. Повний текст інформаційної доповіді проф. О. Пріцака в цій справі буде надрукований в черговому числі „Свободи". Мґр. Ст. Хемич поінформував, що на Фонд Катедри зібрано вже кругло 300,000 долярів, отже приблизно половину потрібної суми. Після інформацій обидва доповідачі відповідали на запити та давали додаткові інформації і виясненння.

СКВУ — великий політичний, громадський та моральний і матеріяльний успіх

Про відбутий в тижні від 12 до 19-го листопада в Ню Йорку перший Світовий Конґрес Вільних Українців звітував коротко п. Й. Лисогір, голова Організаційної Комісії. Інші члени цієї Комісії звіт доповнювали. Із звітів було ясно, що СКВУ був надсподівано великим політичним, громадським та моральним і матеріяльним успіхом, який може мати рішальний вплив на дальший розвиток життя й активности українців в діяспорі. Обширні звідомлення про перебіг та рішення цього Конґресу були подані в нашій пресі. Звітодавці підкреслювали зокрема масове заступництво на Конґресі українських громад у вільному світі, дух єдности і солідарности, громадське вироблення учасників та подивугідну підтримку з боку всієї української спільноти, що виявилося — між іншими — в небувалій жертвенності громадянства на Фонд СКВУ. На цей Фонд — згідно з інформаціями мґра Івана Базарка, директора канцелярії УККА — вплинуло в ЗДА 51,746.41 дол., себто більше ніж плянована максимальна сума $50.000. Звітодавець додав, що більше жертвували ті, що мають менше, а менше ті, що мають більше. Всі прибутки і розходи будуть перевірені Контрольною Комісією та своєчасно проголошені. Екзекутива прийняла звіт та висловила подяку всім членам Організаційної Комісії, зокрема його голові п. Й. Лисогорові і тим її членам, що вклали найбільше труду в підготову СКВУ: Ігнат Білинський, д-р М. Стахів, А. Драган, мґр Ів. Базарко з усіми працівниками канцелярії УККА, д-р В. Душник, пані Ол. Лотоцька, д-р Вол. Ґалан та ред. М. Дольницький.

Справа консолідації в УККА

Після звідомлення касира УККА д-ра Я. Падоха, Екзекутива віддала окрему увагу справі остаточного завершення повної консолідації в УККА, згідно з домовленням Консолідаційної Комісії УККА з Комітетом Громадської Єдности. На підставі цього домовлення, двох членів Екзекутиви, обраних Конґресом: проф. д-р Богдан Гнатюк та інж. А. Гудзовський — як уже сказано — взяли вперше участь в нарадах Екзекутиви. Дальше, згідно з цим домовленням, КГЄ зголосив трьох дальших кандидатів на членів Екзекутиви в особах: Юрія Нагорного від Українців Революційно-Демократичних Переконань (УРДП), інж. Ю. Шабельського від Українського Національно - Демократичного Союзу (УНДС) та д-ра Романа Борковського від Прихильників Організації Українських Націоналістів закордоном. Екзекутива без будь-яких застережень апробувала двох перших кандидатів, а що до третього висловила застереження, що репрезентована ним організація не брала участи в останньому Конґресі й тому, згідно зі статутом, не може бути репрезентована в Екзекутиві УККА. Підкреслювано, що застереження в жадному разі не відносяться до особи запропонованого кандидата на члена Екзекутиви, себто д-ра Борковського, й Екзекутива без будь-яких застережень апробувала б його кандидатуру з будь-якої іншої установи, яка брала участь у Конґресі.

Обміркуванням якнайбільш величавих святкувань роковин 22-го січня у їх 50-річчя в 1968-му році та ряду біжучих справ завершено ці чергові наради Екзекутиви УККА.

„Тризуб" переміг „Чорноморську Січ" 6:1

В мистецьких змаганнях Американської Футбольної Ліґи, які відбулися минулої суботи, 2-го грудня на гриці в залі Конвеншен Гол в Атлантік Сиćі, Н. Дж., „Тризуб" з Філядельфії переміг 6:1 „Чорноморську Січ" з Нюарку. Ворота для „Тризуба" здобули: Полета 3, Посаче, Ваґнер і Педро по одних, та Вільчак для „Чорноморської Січі". Цим змаганням, як і мистецькій частині в перерві змагань, приглядалося близько 1,000 осіб, в більшості місцевих американців. Глядачі прийняли тепло виступи співачок сестер Сухенок та молоденької танцюристки Люби Петрик. Маріянну Сухенко вибрало жюрі на „Королеву Краси Українського Футболу". Футбольні змагання та мистецькі виступи проведено під назвою „Українського Дня".

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Загроза для душі Америки

В американській пресі появилася серія статтей директора Федерального Бюра Інвестиґацій (ЕфБіАй) Дж. Едґара Гувера п. н. „Американський дух" з надзвичайно похмурим насвітленням внутрішньоамериканської дійсности, яка — за його твердженням — становить поважну загрозу для ідеалів, що ними сповнений американський нарід. Він пише про „оргію беззаконня", яка „не має прецеденту в нашій історії". На вулицях цілого ряду великих американських міст гасають і грабують людей юрби розбещених недолітків; із присмерком дільниці мільйонових міст перетворюються в джунґлі; „насильство і брутальність беруть верх", в рядах молоді шириться закохання до матеріяльних користей і життьових розкошів, а внаслідку — посилюється нахил до наркотиків і зневажливий підхід до законности. Гувера найбільше засмучує факт, що знаходяться громадяни на поважних становищах, які потурають тим явищам, ба навіть самі публічно виправдують протизаконні дії, і що аж надто часто не тільки злочинні елементи, але власне ті поважні громадяни підривають повагу до органів безпеки і судочинства різними демагогічними закидами, наприклад, щодо „брутальности поліції".

Едґарові Гуверові не можна закинути, що він оперує загальниками, генералізує відірвані події епізодичного чи й винняткового характеру, що керується настроєм і є несправедливим у підході до дійсности. Бож хто-як-хто, а саме Едґар Гувер є, мабуть, з усіх громадян Америки найбільш компетентним в оцінюванні правопорядку в державі, в справі його зберігання і його порушування. Ніхто інший не має стільки діла із статистикою, із життьовими фактами, ніхто інший не знає так добре підпільних течій і закулісових інтриг, які згодом проявляються назверх саме в отих „турботах, що бентежать велику країну".

Гувер не генералізує отих неґативних подій і явищ, але слушно стверджує, що раніше не бувало такого, як тепер, легковаження батьками відповідальности за майбутність своїх дітей — саме в площині впоювання в них духа ідеалів, що їх проповідували засновники Американської Республіки. Гувер тривожиться фактом, що існують цілі організовані групи молоді, які свідомо втікають від своєї відповідальности супроти народу й батьківщини, свідомо втікають від дійсности, шукаючи заспокоєння в світі ілюзій, що їх вичаровують наркотики, які насправді ведуть до повної деґрадації людини і до її загибелі. Гувера тривожить запит, чи живуча молода ґенерація і її батьки здають собі справи з виклику, що його роблять свідомі й запеклі вороги Америки — виклику на адресу самого поняття „американець".

Очевидно, що американське життя, американська дійсність складаються не тільки з тіней, а й із світел. Гувер знає ці світла, і він пригадує їх: велику більшість молоді, яка ходить до високих шкіл задля студій, а не бешкетів; великий відсоток молоді, який цурається беззаконня, тримається осторонь протизаконних вибриків та засуджує їх; поважний відсоток молоді, яка добровільно погоджується нести труди й невигоди, щоб допомагати малорозвиненим народам в далеких країнах; переважне число молодої ґенерації, наставленої рішуче проти „тоталітарного шахрайства комунізму, який намагається запаморочити світ".

Тож директор могутньої організації, яка стоїть на сторожі закономірности і правопорядку, стверджуючи жалюгідний зріст злочинности і потурання сваволі в різних ділянках суспільного життя, все ж дивиться на майбутність Америки й американського народу оптимістично. „. . . Дух Америки — заявляє він, — в основі здоровий. Не вірю, що значна більшість американців набагато змінилась від того дня, коли Вашинґтон, покликаючись на конфедерацію, що її пропонувала Конституція, писав до сера Едварда Нюенгема: „Погляди і мораль наших громадян є, либонь, особливо прихильними до введення такого роду правління . . ." Алеж „ні один громадянин не повинен легковажити тих назверхніх симптомів, які намагаються пережерти серце Америки". „Ніколи не забувайте, американці, що ця країна є вашою духовою країною . . ."

Не вільно ані обмежуватись критикуванням лиха, ані потішати себе тим, що воно не охопило всього народу і — проминальне. Сама критика так само безплідна, як безплідним є самовдоволення й оптимістична пасивність. В українській дійсності відоме явище пасивности супроти громадських недоліків — під гаслом „якось то буде". Найбільше суспільне лихо не ґрізне, коли породжує здорову реакцію і коли є сили, які тому лихові протиставляться. Існують різні поважні познаки, що зроджується в Америці глибинний спротив сваволі, злочинності, беззаконню. Едґар Гувер не є білим круком — є вже багато здоровoдумаючих мужів у старшому й молодшому поколінні, які закликають до морального відродження — і воно напевно станеться.

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ КОРПУСУ СС

50 років тому, 12 листопада 1917 р. почалося в Києві формування Галицько - Буковинського куреня Січових Стрільців, що в період збройної боротьби 1917-1920 рр. розвинувся в Корпус СС. Політично - національна роля і бойові чини Корпусу СС мали вирішальний вплив на біг подій української національно - соціяльної революції і закріплення державности.

Тимчасовий російський уряд, очолюваний А. Керенським, противився творенню сепаратної Української Армії, зокрема організації військових формацій з полонених вояків чужоземних армій, покликаючись на міжнародні конвенції.

25-го жовтня ст. ст. в Петроґраді большевики під проводом Леніна захопили владу. В Києві рівночасно існували тоді три центри: Штаб Київської військової округи на чолі з новим начальником округи генералом (поляком) Квіцінським, прихильником російського Тимчасового Уряду, Рада Робітничих і Солдатських Депутатів з симпатіями до большевиків і — Українська Центральна Рада.

В той час у Києві відбувався 3-й військовий делеґатський з'їзд, який став в обороні Центральної Ради.

Між військом Штабу Округи і большевиками почалися бої із змінним успіхом. Між українськими частинами, прихильними Центральній Раді, і ворожими частинами обох центрів також ішли бої з участю артилерії.

В половині листопада владу в Києві перебрала Центральна Рада. 20-го листопада ухвалено III Універсал, яким проголошено Українську Народню Республіку і устійнено її територію.

З ініціятиви Галицько-Буковинського Комітету почав формуватись Український військовий відділ з колишніх полонених вояків із західніх земель, які прибували до Києва з таборів воєннополонених, заснованих за царату по різних містах Російської імперії, і українців - вояків у російській армії.

Гурток старшин при І-му Українському запасовому полку з доручення Головної Ради Українців Західніх Земель у Києві видав до вояків відозву - заклик.

„Ми, галицькі, буковинські і угорські українці, сини єдиного Українського Народу, в цей важкий час, почуваючи свою відповідальність перед будучими поколіннями, не можемо бути тільки глядачами, а повинні взяти якнайдіяльнішу участь в творенні нового державного ладу в Україні і в закріпленні тих усіх свобід, які виборов собі Український Народ. Сповнюючи цей наш святий обов'язок, ми повинні створити таку силу, яка змогла б Українському Народові здобути і закріпити те все, що було проголошене в Третім Універсалі"

Відозву підписали 12-го листопада (ст. ст.) 1917 року голова — Іван Лизанківський, заступник голови Г. Лисенко, секретар — Ф. Черник, члени: М. Низькоклон, Іван Чмола, Є. Коновалець і Р. Дашкевич. (Д. Дорошенко: „Історія України", том І, стор. 119).

В короткім часі зформовано першу сотню СС під командою сотника Черника, яка в складі куреня Дорошенківського полку виїхала в початках грудня на кордон України в район Бахмача на Чернігівщині. Формування наступних сотень ішло скорим темпом.

Так постав І курінь СС, ядро майбутнього Корпусу СС. Під кінець листопада в курені було вже 317 охотників.

Першим командиром куреня був призначений поручник Олександер Лисенко, а господарчим старшиною — штабс - капітан Микола Черкасов.

У 50-річчя постання Галицько - Буковинського куреня — основної частини Корпусу СС, ми, ветерани останньої півсотні, учасники творення збройних сил відродженої України, розсіяні по всьому світі, не маючи своєї комбатантської організації, не маємо змоги і засобів відзначити свій золотий ювілей вшануванням ювілейної академії.

Створений ініціятивною групою ветеранів СС Ювілейний комітет для відзначення 50-ліття формації СС видав ювілейну — пропам'ятну відзнаку СС і започаткував друк „Ювілейної Книги" — нарису історії Січових Стрільців. „Ювілейна Книга" друкується на основі книги „Золоті Ворота" з доданням нового матеріялу і вийде під назвою: „Січові Стрільці" накладом 1000 примірників. Ціна книги (500 сторінок, 200 ілюстрацій) виноситиме 15.00 долярів. Книгу друкує видавництво М. Денисюка в Шикаґо.

„Ювілейна Книга СС" буде вартісним джерелом авторитетного матеріялу, що характеризує визначну ролю і чини Січових Стрільців, гідних наслідування молодим поколінням, а також буде рідкісним збірником прикладів найкращих військових традицій, що постали в період збройної боротьби СС за державну незалежність України в 1917-1920 рр.

Значення спогадів осіб, які брали участь у визвольній боротьбі, надзвичайно велике.

В „Ювілейній Книзі СС" читачі знайдуть правдивий образ визвольної доби українського народу і дії Корпусу СС. Тільки на історичній правді може спиратися теперішнє й майбутнє життя українського народу.

Видання Ювілейної Книги СС вимагає великого вкладу праці і матеріяльних засобів. Матеріял для цієї книги Видавничий комітет почав приготовляти від 1965 року. Найтруднішою справою для Комітету була проблема видавничого фонду. Багато допомогло пожертвами і передплатою книги Об'єднання Американсько - Українських Ветеринарних Лікарів. Зібрані пожертви і передплати до сьогодні виносять більш менш половину потрібної суми.

Щоб закінчити друк книги і тим причинитись до гідного відзначення Золотого Ювілею Корпусу СС, Видавничий комітет звертається до українських організацій, підприємств і поодиноких осіб із закликом надсилати пожертви і передплати.

Банкове конто для „Ювілейної Книги СС":

Selfreliance Credit Union, Account No. 5830. — „Juvil. Knyha S.S.", 2351 W. Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622, USA.

Ветеран СС В. Зарицький
пполковник

П. Феденко

III УНІВЕРСАЛ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ

20-го листопада минуло 50 років від того дня, коли в Києві Центральна Рада — революційний парлямент України — своїм III Універсалом проголосила Українську Народню Республіку.

Деколи у нас спомин про IV Універсал — проголошення Української Народної Республіки суверенною державою — затуляє подію великого історичного значення — створення Української Народної Республіки 20 листопада 1917 р.

Ситуація України в той час не була легка і проста. На нашій території стояли мільйонові армії — російські, німецькі, австро - угорські, румунські. Спроби Української Центральної Ради договоритися з російським Тимчасовим урядом у справі здійснення автономної України не мали успіху. Уряд Керенського визнав право Центральної Ради на автономну владу тільки в північних областях України: Чернігівській, Харківській, Полтавській, Волинській і Подільській губерніях. Південну Україну з губерніями Катеринославською, Херсонською російський уряд уважав за „Новоросію", що мала б належати до Росії. Також компактно заселені українцями південні повіти Курщини, Вороніжчини і Донщини мали лишатися, за пляном російського уряду, під владою Росії.

У вересні 1917 р. Центральна Рада видала постанову про вибори до Української Установчої Ради. Уряд Керенського вважав це рішення за незаконне і намірявся поставити провідників Центральної Ради перед суд за „державну зраду".

Слід зазначити, що в гальмуванні автономних стремлінь Української Центральної Ради уряд Керенського спирався на російські реакційні елементи, які здавна звили своє гніздо в Києві та в інших містах України. Поступові — демократичні й соціялістичні партії російські, жидівські й польські, що вступили в липні 1917 р. до УЦРади, обороняли право України на автономію.

Людність України готувалася до виборів до Всеросійської Установчої Ради, що їх призначив уряд Керенського на 25 листопада (н. ст.) 1917 року. В українському суспільстві було переконання, що вибори дадуть перемогу українським партіям і Всеросійська Установча Рада не буде мати права й сили поставитися проти бажання величезної більшости людности України керувати своїми справами в автономній державі.

7-го листопада, однак, в Петербурзі захопила владу большевицька партія. Большевики хотіли зробити переворот також у Києві та в інших містах України, але успіху не мали. У Києві військо УНРади допомогло своєму урядові опанувати ситуацію, як проти большевицького замаху, так і проти російських централістів, прихильників Керенського.

Це дало реальну основу для проголошення Української Народної Республіки 20 листопада 1917 р. УЦРада вважала, що створений большевицькою партією уряд у Росії — це російська внутрішня справа. В Україні мав лишатися демократичний лад.

Своїм III Універсалом Центральна Рада поширила українську владу на території, заселені українцями, і зазначила, що до Української Народної Республіки мають належати теж „частини Курщини, Холмщини, Вороніжчини і сумежних губерній та областей, де більшість населення українська".

III Універсал звертався до „народу українського і всіх народів України". Це мало свою політичну вагу. Свободолюбні елементи національних меншостей України розуміли небезпеку, яку несла всім диктатура большевицької партії. Вони охоче прийняли проголошення Української Народної Республіки, як ґарантію, що Україна лишиться поза впливом большевицької диктатури й терору. Національно - персональна автономія для меншостей України була виразом доброї волі Центральної Ради у відношенні до росіян, жидів, поляків та інших національностей України.

Провідники Центральної Ради розуміли, що проголошення Української Народної Республіки робило Україну фактично незалежною державою. Це ствердили в своїх промовах голова Центральної Ради Михайло Грушевський, що назвав Українську Народню Республіку самостійною державою, і голова уряду (Генерального Секретаріяту) Володимир Винниченко. „Ми не дали зобов'язання вічно перебувати в складі Російської держави".

Але серед представників національних меншостей у Центральній Раді були надії, що большевицький режим незабаром розвалиться, і буде можливість створити вільну спілку народів на федеративних основах. Національні меншості вважали, що Україна, з її демократичним устроєм, буде прикладом для інших народів Росії і твердинею порядку та спокою проти анархії, яка охопила в той час Росію. Виразом цих надій була піддержка Центральної Ради демократичними партіями меншостей України проти большевицького уряду Леніна.

17 грудня 1917 р. уряд Совєтської Росії проголосив

(Закінч. на стор. 3-ій)

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: Д-р Михайло Данилюк

КОРОТКІ ВІСТІ

Цими днями державна комісія при федеральному уряді опублікувала результати дослідів над продукованими в ЗДА цигарками. Завданням її було дослідити кількість нікотини та смоли у всіх ґатунках цигарок, що продаються на ринку. Досліджувалось 59 різних ґатунків у відповідних лябораторіях. Висліди дають кожному курцеві докладні відомості про кількість цих найбільш небезпечних речовин, які він „споживає" кожного дня.

Незалежно від реклями про „безпечність" тих чи інших ґатунків цигарок, досліди показують у більшості протилежне. І так, найбільше нікотини та смоли мають цигарки „Честерфілд", за ними йде „Пел Мел", „Філіп Моріс" та інші, а найменше — „Марвелс", „Карлтон", „Каскейд", „Тру"...

Як відомо смола в цигарках має пов'язання з раком легенів, а нікотина — з хворобами серця, шлунка і т. д. Державна комісія старається, щоб про результати її дослідів населення ЗДА було широко поінформоване і в місцях, де продають цигарки, були вивішені таблиці з точним означенням кількости нікотини і смоли в поодиноких ґатунках цигарок.

Кожний купець повинен поцікавитись цими даними, які легко можна знайти в американській пресі. Тож якщо вже хтось „мусить" курити, то хай хоч вибере собі менше шкідливі. цигарки.

**

Як відомо, система „медикер" охоплює тепер лише пенсіонерів від 65-го року життя. В Конґресі ЗДА вже є ряд законопроєктів, які мають на увазі включити в цю систему і молодших осіб, що мусіли відійти на пенсію внаслідок слабого здоров'я. Хоч таких осіб є в ЗДА аж півтора мільйона, є всі підстави сподіватися, що такий закон у наступній сесії Конґресу буде схвалений.

**

Незалежно від того, що цієї зими передбачається пошесть інфлюенци, Академія Дитячих Хвороб у ЗДА вважає, що нормальні й здорові діти не мусять бути защеплені проти цієї недуги. Лише діти з частими застудами або кволим здоров'ям повинні пройти щеплення.

**

Рівновага між ростом населення світу і продукцією харчів щораз більше захитується. Щоб запобігти голодові, який загрожує майже половині людства, потрібно посиленої контролі народжень, зокрема в країнах низького цивілізаційного розвитку, а також організувати масову допомогу в харчах — стверджується в останньому звіті сільськогосподарської комісії при Об'єднаних Націях. В ряді країн, у тому числі навіть в консервативній Еспанії, уже почали реалізувати програму контролі народжень з поміччю модерних медикаментів. Є дані припускати, що в обличчі загрози перелюднення світу, також Католицька Церква обмірковує плян своїх вимог відносно контролі народжень.

**

Американське Товариство для поборювання рака подає, що 50 мільйонів сьогодні живучих американців матимуть в майбутньому якийсь рід рака. Двісті тисяч з них будуть врятовані від цієї жахливої недуги в 1968 році, але сто тисяч помре.

Під сучасну пору 1.400.000 американців які були врятовані від рака, перебувають під лікарським наглядом. Наступного року буде 600.000 нових хворих на рак. Найбільше буде викрито хворих на рак шкіри (105.000), далі — на рак вихідної кишки (73.000). У висліді лікування смертних випадків від рака шкіри буде лише 5 тисяч, а від рака вихідної кишки — 45 тисяч. Хворих на рак шлунка та різні роди рака матиці буде не більше як 14-17 тисяч. Інші передбачені захворювання на рак — грудини 28 тисяч, рота 7 тисяч, горлянки 3 тисячі, нирок і сечевого міхура 15 тисяч, простати 17 тисяч. Статистика передбачає, що в тому році 4.500 дітей помре від левкемії, себто рака крови.

Під сучасну пору рак є головною причиною смерти для жінок у віці між 30 і 54 років.

Всі ці цифри вказують на те, як важливо для людини перевіряти стан свого здоров'я і своєчасно шукати лікарської допомоги.

**

Останні досліди виявили, що в низько розвинених країнах Африки й Азії є 4 мільйони сліпих, серед них 500.000 дітей. Якщо в тих країнах не будуть вжиті негайні заходи в запобіганні сліпоти, число сліпих протягом 30 років подвоїться.

**

Згідно з опублікованими в українській пресі матеріяли, в концтаборах СССР українські в'язні, передусім діячі культури, мають дуже погану медичну опіку або взагалі не мають ніякої. Чи не варто подумати про організовану медичну допомогу цим в'язням? Українське Лікарське Товариство Північної Америки, як професійна і неполітична організація, мала б, мабуть, найкращі успіхи в такій акції через Міжнародний Червоний Хрест і Світову Організацію Здоров'я при ОН, домагаючись права медичної допомоги безпосередньо ліками, медичними матеріялами і т. п., або посередньо через міжнародні чинники, добиваючись права інспекції медичних пунктів у концтаборах комісіями Червоного Хреста чи інших установ, які б також включали представників українського лікарського об'єднання у вільному світі.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Лев Добрянський

КОНЦЕПЦІЯ НАШОЇ ПОЛІТИКИ В ЖИТТІ НАШИХ КРАЇН

(П'ять принципів і напрямних для Світового Конґресу Вільних Українців)

(1)

Світовий Конґрес Вільних Українців — феноменальна подія, яка не має прецеденсу. Цей Конґрес духом і настановою заперечує обманну московсько-большевицьку революцію з-перед 50 років і позитивно стверджує патріотичні — українську й інші неросійські революції за національно-державну незалежність, які своїм змістом і суттю віддзеркалюють характер славетної і єдиної у своєму роді Американської революції. З цієї великої та історичної нагоди я сердечно вітаю усіх Шановних Делеґатів від імени Українського Конґресового Комітету Америки і від себе самого.

Призначене мені сьогодні завдання я вважаю за великий привілей, який одночасно викликає в мені покору. Дискутували політичні проблеми в будь-якій, подібній до цієї ситуації не є простим завданням. Одначе, не зважаючи на те, чи будь-чим ми причинимося до справи, політичні напрямні Світового Конґресу Вільних Українців живо цікавлять усіх нас, коли роздумуємо про майбутність Конґресу у світі, що швидко змінюється і є багатий на нові виклики й неминучі революції, мирні й насильні. Можна сказати, що це завдання природно покладене на плече американських українців, народжених на американській землі і натуралізованих, які втішаються великою перевагою становища американського провідництва у вільному світі.

Враховуючи сучасну ситуацію у світі, лише з цієї точки зору ми можемо реально й розумно обміркувати напрямні політики цього Конґресу. В такому контексті є самоочевидним, що роля Америки у відношенні до широкого вільного світу тотожня з ролею Совєтського Союзу у відношенні до розлогої комуністичної імперії. Природою цієї істини є те, що, якби З'єднані Держави Америки були переможені в холодній або в гарячій ґльобальній війні, тоді світло волі погасло б у цілому світі. У цьому ж відношенні, якщо б із будь-яких причин Совєтський Союз серйозно послаб і розпався, дні існування залишків комуністичної імперії, включно з китайським материком, були б напевно пораховані. Усвідомлення основної правди цієї напрямної істини не вимагає великого знання комплексів сили в сучасному світі. З таких міркувань становище Америки має вирішальне значення при обміркуванні цієї справи.

П'ять принципів і напрямних

На нашу думку, політика Світового Конґресу Вільних Українців у прийдешніх роках повинна бути визначувана і формована згідно з п'ятьма принципами і напрямними.

Першим є принцип вільної світової української дії, заснованої на родовій спорідненості, багатстві культури і сучасному вкладові у боротьбу за свободу світу. Чи не найкращою аналогією і прикладом цього дійового принципу є світовий сіонізм. Оформлений на інших основах, сіонізм був незвичайно успішний в об'єднанні зусиль і енерґії жидів у спільному релігійному зв'язку, при відмінних національно-державних льояльностях. Досконалим наслідком є вільний і піддержуваний жидами Ізраїль.

Принцип вільної світової української дії просуває, як наш спільний зв'язок, глибоку гордість із родової спадщини та динамічне переконання в тому, що Україні припадає основна роля у світовій боротьбі. Він спонукує нас ділитися нашими духовими й інтелектуальними засобами з іншими вільними людьми, щоб успіхи цієї дії приносили користь поодиноким країнам, поневоленому українському народові й іншим поневоленим народам, як теж поширенню і перемозі свободи у світі. Це, зокрема, вимагає сильного наголошення, коли взяти до уваги помилковість концепцій і брак відповідного знання, що їх виявляє багато так званих експертів у відношенні до Совєтського Союзу. Багато з них виявили ці хиби хоч би минулого тижня у своїх дивних думках про 50-річчя Совєтського Союзу, який навіть не існував у періоді 1917-1922-их років. Крім ракетних стрілен, військової сили і тоталітарної контролі, московські імперіялісти втішаються ще дужче ґрізною зброєю триваючого неуцтва і помилкового розуміння Заходом їхньої імперії — Совєтського Союзу.

Головне завдання вільної світової української дії — знищити цю зброю у холодній війні. Будучи могутнім голосом для поневоленого українського народу, Світовий Конґрес Вільних Українців переконає в прийдешніх роках все ще-вільних людей і провідників у світі, що СССР втрачає без України своє значення так, як і втрачає його без України комуністична імперія. Російські тоталітаристи надто добре розуміють важливість цієї політичної аритметики, одначе намічені ними жертви потребують більше часу для усвідомлення цього. Найбільш цінним ключем до перемоги вільного світу в холодній війні є поневолені в Совєтському Союзі не-російські нації, і цей ключ мусить бути успішно кований і зберіганий вільною українською дією.

Д-р Герберт Бенямін

ЩО Є ДИТИНА?

В кожному разі не те, що лікарі, мистці і навіть батьки протягом сотень літ думали, а саме — мініятюрна відбитка дорослої людини. Діти не є малими дорослими, вони є лише дітьми з власним особистим, тілесним і душевним складом. Дитячий організм, схильність дітей до хвороб, а також дитяча душа різниться від дорослих. Як дитина стає дорослою людиною я хочу тут показати.

Тяжко з чимнебудь порівняти здивування, яке охоплює студента медицини, коли він уперше фахово огляне немовля. Він багато годин провів у різних медичних відділах для дорослих, де вчився ставити діягнози, себто розпізнавати недуги. Потім послали його в дитячий відділ.

Перший пацієнт, скажім, Івасик Коваленко, має дев'ять місяців, малесенький пацієнт. Івасик лежить на столику, ґоґоче і радісно вигукує. Одною рукою міцно тримається за палець піклувальниці.

Студент прикладає до грудей маленького пацієнта стетоскоп: серце б'ється 135 разів на хвилину. Так б'ється серце дорослої людини лише при найтяжчих інфекційних недугах. Дитина дихає 35 разів на хвилину, а доросла людина 16 разів. Таке прискорене дихання вказує на критичний стан дорослого пацієнта. Але Івасик задоволено всміхається і щось белькоче.

Здається, з Івасиком щось недобре. Все на це вказує. Але він — здорове і щасливе немовля. Він має нормальне серце і нормальне дихання і багато дещо такого, як має бути. Бо він немовля, а не мініятюра дорослого.

Направду, дуже відмінна дитина від старших, не раз може здаватися, що це різні істоти. Деякі хвороби, що приносять дорослим смерть, Івасик може легко перенести. А знов легкі перестуди, на які дорослі навіть уваги не звертають, могли б Івасикові бути небезпечними, навіть загрожувати його життю.

По медичному Івасик до своїх перших уродин „немовлятко", пізніше „мале дитятко", аж до шестого року він вже „дитина", а потім „старша дитина". Лікарське становище таке, що до 14-го року життя Івасик буде жити інакше, як дорослі люди, а потім спосіб його життя переміниться дощентно.

На Дитячім Відділі бачить студент медицини таке, що його дивує. Він бачить дуже хворі немовлята, бо дістали довший час кілька унцій забагато одної або другої дитячої кашки, чи купної готової, фортифікованої, дитячої їжі. Він бачить друге немовлятко, що має в легенях ропу, але воно за кілька днів, на чудо, здорове. Коли б таке притрапилося дорослому, вмер би напевно.

Привезли дитинку, що впала з вікна коміть головою з другого поверху на металевий дах, але вже другого дня бавиться на ліжечку весело якоюсь забавкою. Дитячі запалення легких, тривають лише кілька днів і дуже рідко мають комплікації. Оперують дитину і витинають половину мозку і спаралізована, недорозвинена дитина стає нараз інтеліґентнішою та починає вживати своїх мускулів.

Дитина тому так скоро приходить до себе по гнійнім запаленні легких, без комплікацій, бо її елястичний обіг крови може ліпше протиставитися недузі, як повільніший обіг крови дорослого. Чашка дитини м'яка і елястична і витримує упадки легше, як тверда чашка дорослих. А як це можливо, що зоперовання половини дитячого мозку, замість погіршити стан, поліпшує його, навіть збуджує інтеліґенцію? Хвора половина мозку не дозволяла здоровій половині та нервовій системі нормально працювати. Коли забрали частину хворого мозку, то залишена здорова, мала ще досить молодих, недорозвинених живих клітин, які перебрали функції порожної половини мозку. Лиш у дітей діються такі чуда.

Найбільші, найвитриваліші природні атлети у світі, — це діти! Батько і мати добре знають, як важко давати собі раду з ними. Тарасик має 11 літ, а цілий день грає в копаного м'яча і ще благає дозволити йому грати при місячнім сяйві. Мартуся має 9 літ і може цілими годинами скакати зі шнуром і все приходить незадоволена і гнівна, коли її кличуть на обід. Треба лише хвилинку часу, щоб пульс і подих дітей став знов нормальний, де в дорослих це триває довше.

Центр, що реґулює тепло в дитячім мозку, ще не вповні розвинений; дитина легко переносить всякі зміни температури. В одним нещасливім випадку на прогулянці у високих горах, родина заблудила; почав падати сніг; стало холодно нижче зера; батьки замерзли, дітей врятували живими і в скорім часі вони прийшли до себе. Під час понаднормальної віліті гарячі дорослі дуже зле почуваються, навіть хворують; лікарі про це найліпше знають. Діти не відчувають гарячі віліті. Коли дитина зраниться, то рана скоро загоїться, а в старших все триває довше.

Поламані і потовчені дитячі кості скорше зростаються, як у дорослих і не залишають ніяких знаків. Зламана нога мусить тижнями бути прив'язана у старших. Дитина лежить на хребті, а нога впхана в рами, що натягнені, находяться під ліжком. Дорослa людина не витримала б такої напруженої позиції навіть 20 хвилин.

Велика страта крови при нещасливих випадках приносить не раз так звану секундарну анемію. Тому, що дитина має елястичний апарат до творення крови, вона за кілька днів сильна і здорова; дорослий потребує дуже довгого часу, щоб прийти вповні до здоров'я.

Рвати зуби, — це неприємна кривава справа для старших. Кілька днів ясла кривавлять і болять. Коли дитині вирвати зуба, вона, за півгодини може їсти нормально; за годину вже забула про неприємну дентистичну пригоду.

Дитячі лікарі думають, що байки про дітей, що загубилися в пущах і там їх вигодували звірі своїм молоком (Ромулюс і Ремус в міті про місто Рим, в наших часах фільм „Тарзан") медично напевно можливі. Немовля дістає свою поживу за допомогою автоматичних рефлексів. Перший — це рефлекс ссання: немовля хапається ссати все, що попадеться близько його ротика. Рефлекс хапання, де немовля шукає за джерелом поживи, коли занюхає їду, або шукає за нею.

Діти мають елястичні зіниці, що дозволяють їм довго дивитися на пливке і мінливе: на телевізію, кіно на вільнім воздусі — там де дорослих болять очі. Дитячий апарат слуховий м'який, тому вони можуть прислухуватися довго казкам, розмовам, читанню, музиці. Славні співаки можуть завидувати дітям сили голосу і витривалих легенів. Діти повною силою говорять, співають і кричать безупинно, від ранку до пізнього вечора.

Дитяча шкіра м'яка і просякнута достатньо товщем. Мускули елястичніші, душевні реакції скоріші, фантазія живіша, вияви чуття безмежні, неопановані, все не так, як в дорослих. А коли дитина осягне віку дозрівання — десь около 14-го року життя, — тоді осягає доросле природне здоров'я і фізіологічну здатність і може стати під кожним оглядом повновартісною людиною.

Але нещасне те немовлятко або мала дитинка, коли має невідповідну поживу. Його нирки не працюють ще задовільно ;не можуть ще концентровано прийм а т и плини. Коли немовля не дістає в своїх харчах відповідної кількости солей, крохмалю, плинів, або коли при розвільненні шлунка стратить забагато води, то його клітини висихають. воно гарячкує і хворує. Бо величезна частина того, що споживає, дитячий організм, зуживає та потребує для росту. А дитина потребує рости, щоб жити.

Майже все життя дитини залежить від двох простих слів: „ріст" і „розвиток". Коли дорослий захворів, то це лише недуга, але в дитини це „недуга ростучого організму". Дитяча життєва сила концентрується на тім, щоб чимсь стати, оформитися, щоб свою мету осягнути, без всяких затримок.

Рефлекси мускулів дитини інші, бо деякі волокна нервів не витворили ще ізоляційних тканин. Який безкритичний вираз обличчя, відносно всіх і вся! Також Івасик переходить душевний розвій прискореним темпом. Він збирає враження про світ і людей та формує свої погляди.

Психіятри кажуть, що дитина через свої переживання в дитинстві, а не раптово, не знати з чого, в пізнішим віці стає кримінальним типом або чесним, шанованим членом людської громади. Психіятри підкреслюють, що надзвичайно важні є переживання при материних грудях і твердять, що дитина п'є з грудей не лише молоко, а також материнське тепло, любов, ласкавість і безпеку. Коли немовля не має виявів любови і ласкавости та обрахованого точно на годину піклування, але довільне, неунормоване ,то може через те потім стати ніколи незадоволеною людиною, навіть ненависником. Особистість і характер розвиваються в дитинстві

В. Довбач

З німецького

ШАХІСТ - УКРАЇНЕЦЬ ПЕРЕМІГ У ТОРОНТІ СОВЄТСЬКОГО ЧЕМПІОНА

Торонто. — „За почином Університетського Шахового Клюбу — влаштовано 21. 10. 1967. шахові симультани, які відіграли канадський шахіст Кересс, і світової слави гросмайстер СССР — Спаський. Кожний з них розіграв симультанку проти 40 місцевих шахістів. Зокрема великим заінтересуванням втішалась симультанка Спаського — переможця великих міжнародніх турнірів у цілому світі. За одною із сорока шахівниць засів Юліян Монтасевич, член шахової ланки СТ „Україна", який по чотиригодинній партії змусив гросмайстра до капітуляції, що коментовано, як небуденний успіх українця.

III УНІВЕРСАЛ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Україні війну. Всеукраїнська конференція російських соціял - демократичних організацій, що відбувалася в той час у Києві, в своїй резолюції затаврувала „новий ганебний вчинок большевицького уряду, що в своєму тупому фанатизмі і безвідповідальності дійшов до проголошення війни Україні".

18 грудня 1917 р. делеґат жидівського соціял - демократичного Бунду Золотарьов (він був членом Центральної Ради) на Всеукраїнському конґресі рад робітників, селян і вояків у Києві сказав: „Жидівський пролетар і я т буде обороняти Україну з українським народом проти аґресії насильників (большевиків)". Інший промовець на цьому конґресі — провідник жидівської Соціял - Демократичної Партії — Шац — сказав у своїй промові: „Тепер залишається тільки одна організуюча сила — українська демократія та її орган — Центральна Рада".

Здавалося, що Україна, мавши морально - політичну підтримку організованих Демократичних сил населення України, оборонить свою свободу проти воєнної аґреаґресії з Росії. Але Україна зустрілася перша з новим явищем у світовій історії — большевизмом.

Ленін не шукав підпори для своєї політики в організованих, свідомих політично групах робітництва, селянства, інтеліґенції. Він звернувся до відсталої, неосвіченої, сліпої частини суспільства, готової вірити найбільш фантастичній демагогії цього новітнього „Пугачова з університетською освітою". Кличі большевицької демагогії були прості й зрозумілі для людей з низькими інстинктами: „Грабуйте награбоване"; „Мир халупам — війна палацам" і т. д. Особливий успіх мала большевицька пропаґан д а серед вояцтва всіх націоналнальностей": „Нег а йний мир!".

Центральна Рада в III Універсалі заявила про свою волю до миру: „Але до миру кожен громадянин Республіки України, разом з громадянами всіх народів Російської Республіки, повинен стояти твердо на своїх позиціях, як на фронті, так і в тилу". Провідники Української Народної Республіки розуміли, що розпад армії на фронті дав би можливість Центральним Державам захопити територію України і використовувати її для своїх потреб. В цьому інтереси України збігалися з інтересами західніх великодержав, що вели війну проти Німеччини. Тому уряди Франції і Великобританії прислали свої місії до Києва, в надії, що Україна оборониться проти большевицької аґресії і буде тримати фронт проти Центральних Держав.

Большевицька пропаґанда, що розраховувала на несвідомість і втому воядтва, використала визнання Францією УНРеспубліки дуже зручно. Наприклад, большевицька „Пролетарська Правда" в Києві писала 13 січня 1918 р.:

„Центральна Рада пробує зруйнувати боротьбу за мир... Рада діє в цьому напрямі з наказу „союзних" імперіялістів. Робітники, солдати й селяни України і Росії знають і добре пам'ятають, що в їх боротьбі за негайне закінчення різних (воєн) Центральна Рада є їхнім завзятим ворогом і вірною слугою капіталістичних акул та міжнародних розбійників".

Ця безоглядна пропаґанда мала вплив на вояцтво, в тім числі й на зукраїнізовані полки, що стояли в Києві. Ці розаґітовані безвідповідальною пропаґандою люди не доросли в той час до розуміння подій, що відбувалися в Україні, і здебільшого пасивно поставилися до оборони України проти большевицької аґресії. Треба пам'ятати, що російська армія тоді також була в стані повного розкладу. Ленін міг послати на завоювання України тільки охотницькі відділи своєї „червоної ґвардії".

Уряд УНРеспубліки мав у своєму розпорядженні як найбільшу бойову силу: військові частини Вільного Козацтва, студентські курені і под. Большевицька „червона ґвардія" була більша числом і мала перевагу в зброї. Пок генерал Всеволод Петрів, командир полку ім. Костя Гордієнка, що прийшов з півночі на оборону Києва в січні 1918 р., казав мені, що українські бойові сили в столиці України начисляли коло 2 000 вояків, а червона ґвардія, прислана з Росії, облягала Київ у числі 10,000 бійців.

Даремно докоряв голова уряду Винниченко „українізованим" полкам за їх пасивність і байдужість до України, називаючи їх „синами-базарниками": леґенда „світової революції" і підступна пропаґанда большевицьких аґітаторів творила свою розкладову роботу. Писав пізніше Симон Петлюра, що в той час деколи „жовто-блакитний прапор блід перед червоним"...

Нещаслива доля не дала Україні часу для освідомлення широких народних мас і для їх міцної організації. В Австрії слов'янські народи — чехи, поляки, українці, в умовах конституційної держави, могли розвинути свої національні сили і зустріли події 1918 року підготовані.

Наддніпрянській Україні довелося протягом короткого часу — від березня до листопада 1917 р., — організувати шаленим темпом усе: від народної школи й просвіти до університету, від сільської управи — до самостійної держави,. та ще й в обставинах нескінченої світової війни.

Те, що зробила горстка інтеліґенції свідомих українців в 1917 році, яка заходилася „будить хиренну волю", було історичним чудом. Від того часу почався новий період в історії України. І вже ніяка сила не зможе стерти з політичної мапи світу назву України. В цій „будительській" праці Третьому Універсалові Центральної Ради належить почесне місце.

● У Калькуті в Індії ліві опозиційні партії проголосили в минулому тижні генеральний страйк на знак протесту проти відсунення від влади лівого провінційного уряду центральним урядом. 5-мільйонове місто не мало світла й внутрішньої комунікації. В різних частинах міста юрби комуністів мали сутичку з поліцією, але не було вбитих.

Нова українська радіопрограма у Філядельфії, Па.

В суботу 25-го листопада ц.р. від 7-ої до 7.30 вечора радіостанція WRTI (90.1 FM) у Філядельфії надавала українську музичну програму, присвячену бандурі. В програмі тієї авдиції були пісні в супроводі бандури у виконанні Капелі Бандуристів, під орудою Божика і Китастого, з історичною, обрядовою та любовною тематикою.

Коментар до авдиції в цілості та до поодиноких пісень зокрема, а було їх вісім, написали Мотря Кушнір та Микола Куліш, який і вів програму, в англійській мові.

Цю радіопрограму заініціювала та зорганізувала філядельфійська Студентська Громада, що буде повторяти ці радіопередачі, очевидно з різною тематикою.

З приємністю віднотовуємо ініціятиву пари молодих студентів-пропаґаторів української культури. Хай вони знайдуть якнайбільше послідовників в студентських кругах. Щасти їм Боже.

В. Д.

ПОРТУГАЛЬСЬКИЙ УРЯД ПРОГОЛОСИВ ОФІЦІЙНО, що в минулотижневій катастрофі повені згинуло 31? осіб. Цей підрахунок ще не скінчений, бо раз-у-раз виявляють мертвих під руїнами домів, підмулених повінню.

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що дня 1-го грудня 1967 р. упокоїлася в Бозі на 96-му році життя наша Найдорожча

МАМА, БАБУНЯ, ПРАБАБУНЯ І ПРАПРАБАБУНЯ

СОФІЯ З ФОЛИСІВ ОНИШКЕВИЧ

вдова по бл. п. о. СТЕФАНІ, б. пароховi і послові.

ПАНАХИДА — в понеділок, 4-го грудня 1967 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Петра Яреми, 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку.

ПОХОРОН у вівторок, 5-го грудня 1967 р. о год. 10-ій рано з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра при 22 Схід 7-ма вулиця в Ню Йорку, а опісля на цвинтар „Оливна Гора" на Квінсі.

В глибокому смутку:

ЕМІЛІЯ і ВОЛОДИМИР — донька і син
СИНОВІ, ВНУКИ і ПРАВНУКИ з родинами та ПРАПРАВНУК

БОЇ МІЖ ОРЛАМИ ТА БУЗЬКАМИ

Невільники вікових звичок

Вільний як птиця — це вислів сказаний із легкої руки, бо насправді досліди над життям і звичками птиць виявляють, що за вимком факту, що вони можуть піднестися в повітря, птиці так само як і кожне інше сотворіння, є рабами віковічних звичок та законів. Про неперелетних, що свій вік проводять на одному місці, навіть і говорити не доводиться. А перелетні мають точно означений шлях свого лету і призначення та звичайно повертаються на старе місце, часом навіть до старого гнізда.

Так примiром відомо, що білі орли, що відлітають на зиму у тепліші сторони, повертаються назад до своїх старих гнізд. Кіркледські синички курсують між Гаваями та стейтом Мишиген, кричучі журавлі між Тексасом та Альбертою, тощо.

Відомо, що журавлі і бузьки, — це птиці із змислом до гуртового життя, зокрема в перелетних своїх мандрівках. У леті вони творять ключі і так як у пісні Л. Лепкого, „кличуть кру, кру, кру . . ."

Натомість орли, відомі у своїх летах як відокремленці, хотяй, доки молоді не дозріють живуть родиною 4-5 птиць у гнізді .

Невірні Томи

Давно вже говориться в Туреччині, що між бузьками та орлами відбуваються смертельні повітряні бої, під час яких летить пір'я і спадає на землю кривавий дощ та десятки вбитих птиць. На цьому тлі постала дискусія, одних за, інших проти.

Так примiром Джан Г. Ґрісволд, куратор птиць зоологічного городу із Філядельфії висловився, що вістки про бої — це нісенітниці. Д-р Джордж Ватсон із Смитсонського Інституту, який побував у тих сторонах кілька літ, підтверджує, що орли та бузьки летять в той сам час і напрям, але наявність мертвих птиць пояснює тим, що птицям слід піднестись високо, щоб перелетіти гори, а це знесилює старі і немічні, і вони гинуть від цього.

Не вірить у бої і куратор птиць Академії Природознавства Р. де Шавензе головно тому, що орли, — це осібняки. Христоф Мед. із Британського Товариства Орнітології пояснив наявність мертвих птиць тим, що під час лету вони попали в бурю, що знівечила їх.

Опис боїв

І ось друга сторона медалі. Повідомлення про цьогорічні бої переслала агенція Ройтера з Туреччини 26 серпня. У правдивості цього повідомлення годі сумніватися. Згідно з ним внаслідок дводенних боїв начислено коло Тарсуса 50 мертвих птиць на суші, інші були на морі. (Тарсус, це містечко над Середземним морем, біля масиву Тавруса).

Дійсність повітряних боїв підтвердили турецькі професори, члени мисливських клюбів та інші очевидці. Ось як описують вони ці бої :

Беруть участь часом у них тисячі птиць, які розвивають свої бойові формації. Подивугідна є спритність орлів змобілізувати велике число у короткому часі, бо ж вони живуть розкинуті на великих просторах, а бузьки летять разом.

Тактика бузьків полягає на тому, щоб постепенно піднестись високо вгору. В цьому часі саме їх атакують орли. Опинившись високо, бузьки звивають крила, видовжують шию до переду, а ноги до заду і стрілою спускаються на орлів. Потрапивши дзьобом в голову орла, вбивають його на місці. Але часом дзьоб не можуть витягнути і обидвоє спадають до землі.

Звички бузьків

Бузьків можна порівняти до каміказе, японських самовбивчих летунів із другої світової війни. Під час боїв, повітрям несуться принизливі оклики орлів та клекотання бузьків. Буває часом, що вони перегруповуються, щоб потім знов почати бої. Своїми раненими бузьки опікуються. Злітають на землю і як можуть їх підтримати до лету, роблять це. Перелітаючи із поворотом через місце бою осідають і забирають із собою здорових.

Найчастішим тереном боїв буває смуга між Тарсусом та Ерзуром у східній, і Бурсою та Ізміром, у західній Туреччині. Тоді селяни та мисливці виходять із рушницями і стріляють до орлів, бо підтримують бузьків.

У Туреччині багато вужів та гадюк. Для бузьків, це ласа пожива. Ловлять їх у дзьоб, підлітають до гори і пускають на землю, де вони, розбиваючись, гинуть. Але часом плазуни перехитрують бузьків обкрутившись краваткою довкола шиї. Якщо це трійлива гадюка і вкусить, то бузько гине.

Перед паруванням, самці люблять почванитись, які то добрі танцюристи із них. Тому і запускаються перед подивляючими самичками у дивовижні викрутаси.

Але самці відомі також із своєї заздрости. Буває, що самичці підкинуть у гніздо куряче яйце. Як виклюється курча із такого яйця, самці, підозріваючи подружку зраду, карають таких самичок побиттям.

Ф. Лукіянович

Бруклин-Північ відзначив Листопадові Роковини

Бруклин, Н.Й. — Об'єднаний Комітет Українських Організацій в Бруклині, Філія УККА, влаштував в неділю 3-го грудня о год. 5-ій по полудні в залі Українського Народного Дому Листопадове Свято, яке відбулося завдяки щирій співпраці цілої громади. Програму відкрив інж. Роман Гусаківський, американський гимн відспівав Ст. Галась, а Мішаний Хор церкви св. Духа відспівав „Гей у лузі червона калина". Новий парох церкви св. Духа о. Николай Вояковський виголосив святкову промову. Як учасник визвольних змагань говорив про значення Листопадового Зриву для історії українського народу та нав'язав до теперішних днів, коли українці у вільному світі своєю працею при Божій допомозі мають нагоду допомагати Україні в її боротьбі за волю. Хор Юнацтва СУМА відспівав три пісні, і Мішаний Хор церкви св. Духа виконав також три пісні. Члени СУМА і ООЧСУ відіграли сценку „У Листопадову ніч". Диригентом хорів був Лев Рейнарович, а фортепіяновий супровід вів Олександер Ройовський. Численні присутні оплесками дякували за всі виконані пункти програми, головно за промову о. Н. Вояковського.

Доповідь проф. д-ра Володимира Янева в НТШ

Ню Йорк, дня 2-го грудня 1967. — Минулої суботи відбулося в приміщенні Українського Інституту Америки в Ню Йорку наукове засідання Філологічної Секції НТШ, під час якого відомий наш науковець, дійсний член НТШ і член Управи Европейського НТШ — проф. д-р Володимир Янів виголосив свою незвичайно інтересну доповідь на тему: „Українська родина в ранніх повістях Івана Франка".

При численній авдиторії засідання це відкрив та ним проводив науковий секретар НТШ і секретар Філологічної Секції НТШ — проф. д-р В. Стецюк, вітаючи теплим словом гостя - прелеґента та його дружину, довголітню співробітницю редакції Енциклопедії Українознавства в Сарселю.

ВНУК АЙЗЕНГАВЕРА ЗАРУЧИВСЯ З ДОНЬКОЮ НІКСОНА

Ню Йорк. — 19-річний внук колишнього президента Двайта Д. Айзенгавера Дейвід Айзенгавер заручився з молодшою донькою колишнього віце-президента Ричарда М. Ніксона, також 19-річною Джюлею. Дейвід дав своїй нареченій діямантовий перстень, який його прабабуся дістала була в дарунку в 1893-му році. Не визначено дати весілля молодят, приязнь яких походить із дитячих років і вона затіснилася під час студій в коледжі. Весілля має відбутися аж після того, як молодята закінчать студії. Про заручини повідомив колишній віце-президент Ніксон в телевізійному інтерву в Ореґоні.

Посмертні згадки

МИХАЙЛО БОРУХ, довголітній член Б-ва св. Миколая 5-ий Відд. УНС в Асторії, Н. Й., урод. 21-го листопада 1889 р. в с. Словіта, Зах. Україна, помер 14-го листопада 1967 р. Покійний залишив в смутку дружину Марію, дочку Анну, 2 синів — Івана і Олексу, невістки та 2 внуків — Меланію і Данила.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

КАЗІО БЕРЛІК, член Б-ва св. Арх. Михаїла ? 350-ий Відд. УНС в Стамфорді, Конн., помер 30-го жовтня 1967 р., на 69-му році життя. Полишив у смутку дружину Анну, 2 доньки, зятів і 2 внуки. Похорон відбувся 2 листопада 1967 р. з церкви св. Марії. Похований на цвинтарі св. Йоана, Спрінґдале, Конн.
Вічна Йому Пам'ять!
Т. Фінів, секр.

ПАРАНЯ КІНАЛЬ, членка 39 Відд. УНС Т-ва Українська Січ в Сиракюзах, Н. Й., померла 25 жовтня 1967 р. До ЗДА прибула 1949 р., а до УНС вступила 1953 р. Покійна народилася в с. Мальчиці, пов. Івано - Франківське, дочка Михайла Коваля і Анни Сокіл. Полишила в смутку мужа Павла і пасербицю Марію та родину в Україні. Похорон відбувся 28-го жовтня 1967 р. з участю родини в Ютиці, Н. Й., де Покійна спочила на цвинтарі укр. церкви св. Петра і Павла.
Вічна Їй Пам'ять!
Управа Відділу

ЮЛІЯ ФЕДЬКІВ, довголітня членка Товариста Карпати 356 Відділ Укр. Нар. Союзу в Омага, Небраска, померла 29 вересня 1967 р. на 55-му році життя. Покійна походила з с. Київець, пов. Стрий, Зах. Україна. Полишила в смутку 2 сестри і брата в Україні. Похорон відбувся 2 жовтня 1967 року з церкви Успення Преч. Діви Марії на цвинтар св. Марії при участи членів Т-ва Карпати, знайомих і приятелів.
Вічна Їй Пам'ять!
О. Продивус, секр.

ЛОБУР СОФІЯ, довголітня членка Т-ва Калина — 459 Відд. в Ґілсайд, померла 8 вересня 1967 р., по короткій недузі. Покійна належала до Марійської Дружини при Укр. Кат. Церкві в Нюарку. Покійна полишила в смутку чоловіка Петра, 3 синів та 2 дочки і 7 внуків. Похорон відбувся 12 вересня 1967 р. з пох. заведення Литвина до Укр. Кат. Церкви в Нюарку, а відтак на цвинтар св. Хреста. Тут слід згадати, що ціла родина Покійної — сини, дочки і внуки належать до УНСоюзу.
Вічна Їй Пам'ять!
А. Бордун, секр.

Приймається оголошення святочних побажань у „Свободі"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Різдвяного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

1 цаль через 1 шпальту		$3.00
1 цаль через 2 шпальти		5.00
2 цалі через 2 шпальти		10.00
3 цалі через 2 шпальти		15.00
4 цалі через 2 шпальти		20.00
5 цалів через 2 шпальти		25.00
6 цалів через 2 шпальти		30.00

та в інших розмірах

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ОГОЛОШЕННЯ приймається —
до числа за НОВИМ стилем до 16-го ГРУДНЯ 1967 р.
до числа за СТАРИМ стилем до 30-го ГРУДНЯ 1967 р.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA", 83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

ТАРЗАН, Ч. 5913. Таємниця Бейкера.

Позбавлені бадьорости внаслідок втрати свого провідника ворожі тубільці швидко піддалися. Тарзан підійшов до пораненого Бейкера. Д-р Лац витягнув спис із Бейкерової спини. — Він у критичному стані! — Я знаю, що я вмираю! — задихаючись промовив Бейкер. — Тому тепер я можу вам сказати, чому я хотів вас вбити...